

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง วิเคราะห์ภาพย์แห่งเครื่องควหาวน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง รู้เลิศศรสบสำหรับ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เรื่องภาพย์แห่งเครื่องควหาวน
รายวิชา ภาษาไทย ๑ รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การดำเนินเรื่อง

ภาพย์แห่งเครื่องควหาวน มีลักษณะการดำเนินเรื่อง (ชลดา เรื่องรักษ์ลิติต, ๒๕๕๒, หน้า ๑๙๑-๑๙๒) ดังนี้

การเรียงลำดับเนื้อหาตอนต่าง ๆ ของภาพย์แห่งเครื่องควหาวน พบว่า กวีตั้งใจนำเสนออารมณ์ โศกเศร้าผ่านการเรียงลำดับเนื้อหาอย่างประณีตยิ่ง คือ กวีจะเริ่มจากอาหารควหาวน ผลไม้ และอาหารหวานที่ปรากฏในชีวิตประจำวันที่เราได้รับประทานผลไม้หลังอาหารควหาวน แล้วจึงต่อด้วยอาหารหวาน หากสืบลำดับไปรับประทานอาหารหวานก่อนผลไม้ บางครั้งอาจรู้สึว่าผลไม้ไม่อร่อยเท่าที่ควร และมีรสเปรี้ยวมากกว่าปกติ

กวีคิดถึงนางและพรรณนาถึงอาหารควหาวน ผลไม้ และอาหารหวานต่าง ๆ ที่อยู่ในความทรงจำของกวีว่านางทำและปรุงแต่งได้อย่างสวยงามและมีรสเลิศอย่างไม่มีใครเทียบได้ แต่เนื่องจากนางจากกวีไปและอยู่ห่างไกลจากกวี กวีจึงไม่ได้เสวยอาหารเหล่านี้อีก มีผลให้กวีทรงโหยหาทั้งนางและอาหารเหล่านี้ในเวลาเดียวกัน ยิ่งกวีทรงพรรณนาชื่ออาหารมากเท่าใดก็ยิ่งแสดงให้เห็นว่าทรงคิดถึงนางมากขึ้นเพียงนั้น ชื่ออาหารบางชนิดเชื่อมโยงให้กวีทรงคิดถึงรูปลักษณะส่วนต่าง ๆ ของนาง ข้าวของเครื่องใช้ของนาง ลักษณะนิสัยบางประการของนาง ห้องหอของกวีกับนาง ความสุขที่กวีทรงเคยได้รับยามประทับอยู่กับนาง และความทุกข์ความชอกช้ำพระทัย และความรุ่มร้อนพระทัยของกวีในขณะพลัดพรากจากนาง นอกจากนี้ ยังทรงกว้างถึงสารของนางที่สื่อมากับอาหารที่นางส่งมาถวายกวีเพื่อให้กวีทราบว่ นางเสด็จจากกวีไปด้วยความจำเป็น และนางก็ทรงโศกเศร้าเพราะการพลัดพรากเช่นกัน รวมทั้งนางทรงขอให้กวีทรงรอคอยนาง

จากที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่ากวีทรงจดจำรำลึกถึงนางและเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนางได้อย่างละเอียดลออยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาหารควหาวน ผลไม้ และอาหารหวานรสเลิศที่นางทรงปรุงและจัดแต่งอย่างสวยงาม สะท้อนให้เห็นความเอาพระทัยใส่ต่อนางและเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันางที่ทรงรักอย่างซัดเจน